

Mirosław Łapot
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
ORCID 0000-0002-1773-8410

Uwagi do recenzji Michała Piekarskiego książki Mirosław Łapot, *Inspektorzy szkolni w Galicji doby autonomicznej (1867–1918)*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2024, ss. 508, tab., zamieszczonej w „Rozprawach z Dziejów Oświaty” 2024, t. 61, s. 369–373

Comments on Michał Piekarski's Review of Mirosław Łapot's Book *Inspektorzy szkolni w Galicji doby autonomicznej (1867–1918)*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2024, pp. 508, tab., which Was Published in „Dissertations for the History of Education” 2024, vol. 61, pp. 369–373

Recenzent na s. 372–373 stwierdził: „Do pewnych braków i nieścisłości zawartych w książce należy próba rozgraniczania Galicji na część wschodnią i zachodnią, która – jak wiadomo – do 1918 r. nigdy formalnie nie została w ten sposób podzielona. Autor zwrócił zresztą na to uwagę (dlatego, co sam podkreślił, nie pisał „Galicja Wschodnia” wielką literą). Tym bardziej więc budzi pewne zastrzeżenia zaliczenie np. Przemyśla, Rzeszowa czy Jarosławia do tzw. Galicji wschodniej” (s. 165–170).

Zacytowane powyżej zdanie jest powodem skierowania do Redakcji „Rozpraw z Dziejów Oświaty” prośby o zamieszczenie niniejszego sprostowania. Otóż na żadnej z wymienionych stron monografii (ani też na innych jej stronach) nie napisałem, że Przemyśl, Rzeszów czy Jarosław leżały w Galicji wschodniej. Jak stwierdził sam Recenzent, jest to sprawa „wiadoma” nawet dla osób niezajmujących się naukowo sprawami galicyjskimi. Dla historyków zaś zdanie to oznacza popełnienie poważnego błędu, świadczącego o braku elementarnej wiedzy o geografii Galicji. Stąd też moja interwencja...

Poniżej zacytuję fragment, który – jak miemam – mógł skłonić M. Piekarskiego do sformułowania owego zdania: „Inspektorów krajowych dla gimnazjów obowiązywała rejonizacja. Początkowo funkcjonował podział na dwa rejony – wschodniej i zachodniej Galicji, w miarę jednak rozwoju sieci szkolnej dokonywano dodatkowych podziałów. Nie zachowały się źródła na temat przydziału terenów inspekcyjnych, można jednak podjąć próbę naszkicowania ich mapy na podstawie pełnego wykazu sprawozdań powizytacyjnych z lat 1894–1901. W omawianym okresie gimnazja wizytowało trzech inspektorów – E. Dworski, J. Lewicki i L. German. E. Dworski nadzorował szkoły w Brodach, Drohobyczu, Jarosławiu, Lwowie, Samborze, Stryju, Rzeszowie; J. Lewicki – w Brzeżanach, Buczaczu, Kołomyi, Przemyślu, Stanisławowie, Tarnopolu i Złoczowie, natomiast L. Germanowi podlegały gimnazja w Bochni, Jaśle, Krakowie, Nowym Sączu, Podgórzu, Sanoku i Wadowicach” (s. 175).

Na tej podstawie czytelnik może sam rozsądzić, czy uwaga Recenzenta była zasadna.